

Ka Sulat ni Pablu te Matig-Kulusas

Igpewun-a

Ka seini ne sulat ni Pablu igpeendiye din te migmalintutuu diye te Kulusas. Ka Kulusas, sabeka ne lungsud diye te Asya Minur ne diye dapit te igsile te Ipisu. Ware pad nakapanumbaley diye te kandan si Pablu piru amana rin e igkasasew wey impeuyanan din te me talagbulig ne egpuun te Ipisu.

Nakarineg si Pablu ne due me talagpanulu te kene ne malehet ne egpanulu te migmalintutuu diye te Kulusas. Migpanulu sikandan te emun ke due etew ne egkeupian ne egkaluwas wey egkeupian ne egmaralem pad ka peg-ila rin te Manama, kene kun ne eleg ka pegpalintutuu rin ki Kristu. Su kahiyen pa nikandan ne keilangan ne egtuman pad sikandin te duma ne ingkene ne eggimuwen wey me tulumanen. Ne keilangan man-e ne egsimba sikandin te me panalihan.

Purisu insulatan ni Pablu ka migmalintutuu diye te Kulusas wey impanengneng din sikan-dan te kamalehetan meyitenged ki Hisu Kristu. Migkahiyen din sikandan te si Hisus iya ka miggimu te langun ne egkakita ta, purisu labew pad iya sikandin te me panalihan, wey te duma pad ne kene egkakita. Egkakita degma diye te kandin ka pegka-Manama te Amey rin, wey warad e lein ne egpuunan te umul te migmalintutuu gawas kandin. Sikan naa, keilangan ne

ka migmalintutuu, kene eg-ikul te me tulumanen
wey pegbebasan te me etew, ke kene, keilangan
ne si Kristu re iya ka eg-ikulen.

Ka nasulat te seini ne baseen

Igpewun-a 1:1-14

Ka batasan wey ka himu ni Kristu 1:15-2:19

Ka iyam ne umul due ki Kristu 2:20-4:6

Ka katammanan 4:7-18

¹ Sikeddiey si Pablu ne apustulis ni Kristu Hisus pinaahi te pegbuut te Manama, ka migpeuyan te seini ne sulat duma te suled ta ne si Timutiyu.

² Egpangemusta a te matinumanen ne keet-etawan te Manama due te Kulusas, seeye se nasabeke e diye ki Kristu.

Ka keyid-u wey keupianan ne egpuun te Manama ne Amey ta, egkaangken niyu.

Ka pegpasalamat wey peg-ampu ni Pablu

³ Emun ke eg-ampu key kaniyu, layun key eg-pasalamat te Manama ne Amey te Magbebaye ta ne si Hisu Kristu,

⁴tenged su nakarineg key meyitenged te pegpal-intutuu niyu ki Kristu Hisus wey te geyinawa niyu diye te langun ne keet-etawan te Manama.

⁵ Innimu niyu ka iling due tenged su migpal-lateng kew te intahahe te Manama kaniyu diye te langit. Ne natuenan niyu sika te timpu ne narineg niyud e ka kamalehetan ne iyan sika se Meupiya ne Panugtulen

⁶ ne miggingga due te kaniyu. Ka seini ne Meupiya ne Panugtulen, egpekeempet e te intiru

ne kalibutan wey masalig e ka me etew ne egpalintutuu due wey egkabalbalawan e se pegbebatasan,* iling degma te neyitabu kaniyu puun te pegkarineg niyu rue wey pegkanengnengi niyu te kamalehetan meyitenged te keupiya wey keyid-u te Manama.

⁷ Ne si Ipapras, ka pinalangge ne duma ney te uripen ni Kristu, ka migpanulu kaniyu meyitenged due. Matinumanen sikandin ne suluhuanen ni Kristu wey sikandin ka impeenduen ney te kaniyu isip liwan kanami.

⁸ Ne sikandin degma ka migpangguhud kanami meyitenged te geyinawa ne imbehey kaniyu te Panisingan te Manama.

⁹ Sikan naa, puun iya te pegkarineg ney rue, ware key e mig-engked ka mig-ampu kaniyu. Migampu key ne egkapenu kew te ispirituwanen ne katuenan wey pgsabut eyew amana niyu egkannengnengi ke nekey ka kandin ne pegbuut.

¹⁰ Mig-ampu key te iling due su eyew egpekeyimu kew ne eg-ugpe sumale te igkeupii te Magbebaye wey egpekeyimu kew layun te epakapahale kandin. Sikan naa ka egpekeyimu kew te langun ne meupiya ne me himu wey egtulin ka peg-ila niyu te Manama.

¹¹ Eg-ampu key, ne pinaahi te kein-inuwan ne geem te Manama, egkalig-en kew, su eyew minsan nekey ka egginguma kaniyu, epakapabulus kew wey epakaantus kew duma te kahale.

¹² Pasalamati niyu ka Amey tenged su innimu kew nikandin ne eleg ne epakarawat te intahahe

* ^{1:6} Te Grigu: kalibutan wey epakapamehas e wey egtulin e.

^{1:7} Kul 4:12; Pilim 23.

din te keet-etawan din ne diyad e te malayag.

¹³ Inluwas ki te Manama puun te geem ni Meibulan[†] wey impasakup kid e nikandin te peghari te Anak din ne miggeyinawaan din.

¹⁴ Ne pinaahi te seini ne Anak din, nalekat kid e, igapasabut ne napasaylu e ka me sale ta.

Labew si Hisu Kristu te minsan nekey

¹⁵ Si Kristu ka egkakitaan ta ke mamenua ka Manama ne kene egkakita. Ne duen e sikandin te ware pad neyimu ka langun wey labew sikandin te langun ne innimu te Manama.[‡]

¹⁶ Su pinaahi ki Kristu, neyimu ka langun ne diye te langit wey ka langun ne kayi te tane, ka egkakita wey ka kene egkakita, iling te me panisingan ne due geem wey ke katenged, me panisingan ne iyan migmandu wey ke mighari. Neyimu ka langun pinaahi kandin wey para kandin.

¹⁷ Ne duen e sikandin te ware pad neyimu ka langun, wey sikandin ka eggen-gen te langun eyew egkasabeka egpakarapenet.

¹⁸ Sikandin ka migmandu te migmalintutuu, iling te ka ulu ka egmandu te lawa. Sikandin ka bunsuranan, ka an-anayan ne neuyag puun te me minatey[§] eyew sikandin ka egkeyimu ne labew te langun.

¹⁹ Su egkeupian ka Manama ne due te Anak din ka pegka-Manama rin.

[†] **1:13** Te Grigu: geem te karusileman.   **1:14** Ipi 1:7.   [‡] **1:15** Te Grigu: wey sikandin ka panganey te langun ne innimu.   **1:18** Ipi 1:22-23.   [§] **1:18** Te Grigu: ka panganey puun te me minatey.

20 Ne pinaahi te Anak din, impeg-uli te Manama ka meupiya ne geyinawa ran te langun ne diye te langit wey kayi te tane. Innimu rin sika pinaahi te langesa te Anak din ne impatihis diye te krus.

21 Ne sikaniyu, mariyu kew dengan te Manama wey me kuntere kew nikandin tenged te mareet ne hinimuwan niyu wey me suman-suman niyu.

22 Piru kuntee, impeg-uli e te Manama ka meupiya ne geyinawa niyu kandin pinaahi te kamatayen te lawa te Anak din su eyew te timpu ne igpaatubang kew e nikandin, egmatulus kew e, warad igkarew-ey, wey warad igapakabayung kaniyu.

23 Piru keilangan ne egpabulus kew ka egpalintutuu, kene kew duwa-ruwa, wey desdeseni niyu ka impallateng niyu te timpu ne narineg niyu ka Meupiya ne Panugtulen. Ka sika ne Meupiya ne Panugtulen, ingkapangguhud e te minsan hentew kayi te ampew te tane. Ne sikeddi, si Pablu, neyimu ne suluhuanen te pegwali due.

Ka himu ni Pablu para te migmalintutuu

24 Ne kuntee, nahala a te me peg-antus ku para kaniyu. Su pinaahi rue, egpakabulig a te peg-gipenga te keyirapan ni Kristu ne in-antus din para te langun ne migmalintutuu ne iyan sika se lawa rin.

25 Innimu a te Manama ne suluhuanen diye te migmalintutuu, wey insuhu a nikandin te peg-pangguhud te langun ne lalag din diye te kaniyu.

26 Puun pad dengan te an-anayan, inneles e te Manama ka planu rin, piru kuntee, igpataha rin e seini diye te keet-etawan din.

27 Igkeupii te Manama ne igpakapanengneng e due te kaniyu te kene ne me Hudiyu ke mamenu iya kateles seeye se inneles din. Seini ka inneles dengan ne planu te Manama: ne si Kristu, due te kaniyu, ne puun due, egpakkapallateng kew e ne egpakalagkes kew te katelesan din.

28 Sikan naa, igwali ney e si Kristu diye te me etew. Egpanpanayan wey egpanuluun ney ka langun ne etew, ne eggamiten ney ka langun ne katuenan su eyew egmatesan e ka pegpalintutuu ran ki Kristu te timpu ne igpatangke e sikandan diye te Manama.

29 Purisu eglaslasayan ku iya sika eyew egkey-imu ku, ne ka geem ni Kristu ka miglig-en keddiey.

2

1 Egkeupian a ne egpakkataha kew ne amana a egkalasayi para kaniyu, wey te matig-Lawdisya, wey te langun ne ware pad nekeila keddiey.

2 Iyan ku tuyu te miggimu te iling due ne eyew egkabagget kew langun wey egkasabeka kew pinaahi te peggeyinaweey niyu, wey egpakaangken te langun ne keupianan te pgsabut wey peg-ila te inneles ne planu te Manama ne iyan sika se meytenged ki Kristu.

3 Due te kandin egkakita ka langun ne karatuan te kaalam wey katuenan.

4 Innangenan ku sikaniyu kayi su eyew kene kew egkalimbungan te mapahetpet ne igpanulu dan.

5 Su minsan ke wara a due te kaniyu, piru layun ku egsumsumana sikaniyu.* Ne nahala a te nasabeka kew e wey nalig-en e ka pegpalintutuu niyu ki Kristu.

Ka malehet ne umul due ki Kristu

6 Purisu, puun su indawat niyud ma si Kristu Hisus isip Magbebaye niyu, pabulus kew ugpe ne egkasabeka diye te kandin.

7 Deralid kew wey tulin kew diye te kandin. Ne lig-ena niyu ka pegpalintutuu niyu sumale te impanulu kaniyu, wey keilangan ne egpasalamatan niyu amana ka Manama.

8 Bantey kew ne ware egpakalimbung[†] kaniyu pinaahi te ware karuan wey te kene ne malehet ne pegpanulu. Ka sika ne pegpanulu dan, puun pad te tuluuwen te kabuybuyahan dengan, wey egpuun te me panisingan ne mig-ugpe kayi te kalibutan piru kene bes ne diye egpuun te ki Kristu.

9 Ka malehet, neyimu ne etew si Kristu, piru minsan pad due, duen ded te kandin ka pegka-Manama rin.

10 Ne puun su nasabeka kew e ki Kristu, egkakumplitu kew e. Si Kristu ka labew te langun ne kene egkakita ne due me geem wey me katenged.

11 Ne puun te nasabeka kew e diye ki Kristu, hendue te natuli kew e, piru kene ne iling te pegtuli te etew ne eg-aween ka laplap, ke kene, ka in-awe ni Kristu, sika se mareet ne diye te pusung te etew.

---

* **2:5** Te Grigu: piru duma a nikaniyu te panisingan.   † **2:8** Te Grigu: egdakep.

12 Te pegbewutismu kaniyu, nekeiling te inlebeng kew e duma ki Kristu. Ne puun su nasabeka kew e ki Kristu, hendue te neuyag kew e man-e duma kandin tenged te pegpalintutuu niyu te geem te Manama.

13 Dengan, hendue te namatey kew diye te tangkaan te Manama tenged te me sale niyu wey tenged su ware kew nasakup te Balaud te Hudiyu. Piru kuntee, in-uyag kew te Manama duma ki Kristu. Ne impasaylu e te Manama ka langun ne me sale ta.

14 Impunas din e ka listaan te langun ne me sale ta ne iyan egpuunan ne egkewukuman ki, wey ingkuwa rin e sika se langun pinaahi te pegpalansang ni Kristu diye te krus.[‡]

15 Ne pinaahi rue, natalu te Manama ka due me geem wey katenged ne kene egkakita. Impeeyang-heyang din diye te tangkaan te langun ne nakapanalu sikandin.

16 Purisu kene niyu ituhut ne due eggukum kaniyu ke nekey ka egkeenen niyu, eg-inumen niyu, wey ke nekey ka eggimuwen niyu te timpu te mahal ne aldew, te peglayag te bulan, wey ke Aldew naa te Peggimeley.

17 Sika se langun ne tuluuwen, alung de ke nekey ka egginguma. Piru miggungume en iya ka malehet, ne iyan si Kristu!

18 Kene niyu ituhut ne due eggukum kaniyu ne egpehes kaniyu ne egpariralem te pegkeetew niyu wey egpasimba te me panalihan. Ka sika ne

---

2:12 Rum 6:4.   **2:13** Ipi 2:1-5.   **2:14** Ipi 2:15.   [‡] **2:14** Te Grigu: te peglansang te listaan diye te krus.   **2:16** Rum 14:1-6.

me etew, egkahi ne labew kun sikandan puun su nakakita kun te igaapita te Manama ne hendue te taheinep. Migpaambug sikandan te kaalam dan, piru ware bes karuan te pegpaambug dan tenged su puun de sika te suman-suman te etew.

¹⁹ Migleke e sikandan ki Kristu te isip ulu te langun ne migmalintutuu ne iyan ka lawa. Iling te ulu ne iyan egmandu te lawa, sikan naa, si Kristu degma ka egmandu te langun ne migmalintutuu eyew egkarawat dan ka keilangan dan wey egkasabeka sikandan, iling te lawa ne nekegsumpul-sumpul pinaahi te me lelenguan wey me uhat. Ne egtulin ka lawa sumale te igkeupii te Manama.

Ka pegpatey wey ka peg-ugpe duma ki Kristu

²⁰ Na, sikaniyu se migmalintutuu, hendue te namatey kew e duma ki Kristu wey kenad e ne ka me panisingan ne mig-ugpe kayi te kalibutan ka egmandu kaniyu. Ne mania te egpabulus kew pad ne eg-ikul te pegbebasan te me etew kayi te kalibutan? Mania te eg-ikulen niyu pad ka me balaud ne eggendue,

²¹ “kene ka gen-gen kayi,” “kene ka keen due,” “kene ka samsam te sika.”

²² Ka sika ne me tuluuwen, meytenged de te seeye se egmanlihad de pegkapenga eggamita iling te egkakeen. Ne puun de sika te me tuluuwen wey pegpanulu te me etew.

²³ Emun ke egsumsumanen ta ka me tuluuwen, hendue te egkapalintutuuwan iya, su seeye se

egtuman due, mapahetpet ne egsimba wey egpariralem te pegkeetew ran, wey egbaybayaran pad nikandan ka me lawa ran ne makasesale. Piru ka malehet, kene sika egpakabulig te pegtigkel te igkeupii te lawa te etew.

3

¹ Na, tenged su neuyag kew ma duma ki Kristu, iyan niyu re pakannekali ka diye te dibabew, ka migpinnuuwan ni Kristu ne diye te igkakawanan* te Manama.

² Iyan niyu re layun sumsumana ke nekey ka diye te dibabew, kene ne sika se kayi te ampew te tane.

³ Su hendue te namatey kew e, wey needles e diye te Manama ka umul niyu duma ki Kristu.

⁴ Emun ke igpakite e si Kristu, ka migbehey kaniyu te umul, egpakalagkes kew e degma egkakita diye te katelesan din.

Ka tapey wey ka iyam ne umul

⁵ Purisu, inniyuhit[†] niyud e ka igkeupii niyu kayi te kalibutan: ka pegpeyilabetey se kene ne alunggun, ka peggimu te minsan nekey ne malindit, ka pegkabalinggeren, ka mareet ne igkeupii. Inniyuhi niyud man-e ka peggakam-hakam te kasangkapan su hendue te sika ka diyus-diyus niyu.

⁶ Ne puun due, eglegparan te Manama seeye se eggimu te iling due.

---

^{3:1} Sal 110:1.   * ^{3:1} Sumale te tuluuwen te me Hudiyu, ka talahuren de ne etew ka egpakapinnuu diye te igkakawanan te mabantug ne etew.   † ^{3:5} Te Grigu: eggimatayan.

7 Sikaniyu dengan, iling degma due ka pegbebatasan niyu.

8 Piru kuntee, keilangan ne eg-engkeran niyud e ka pegkalangeti, pegkabelu, pegdumut, pegbaleybaley te duma, wey ka maligsem ne me lalag.

9 Kene kew e peub-ubatey puun su naluung niyud e ka tapey ne pegkeetew niyu ne sika se ingkalayami niyud e ne batasan ne mareet,

10 wey isaluub niyu ka iyam ne pegkeetew niyu. Sika ka iyam ne pegkeetew ne layun egbalbalawi te Manama ne iyan innimu rue, eyew egpekeiling kew kandin wey eyew egkeilaan niyu pad iya sikandin.

11 Ne tenged kayi, nenekeg-iling de ka langun, Hudiyu ma wey se kene, nenatuli ma wey se ware, me lapu ma, ware nenekeiskuyla, me uripen ma wey se kene. Su si Kristu ka subla ne impurtanti wey due sikandin te minsan hendei.

12 Na, sikaniyu se in-alam te Manama, ne inggeyinawaan din wey inlein din para kandin mismu, keilangan ne antus kew, hiid-uwen kew, meupiya kew te duma niyu, wey mapariralemen kew.

13 Pegpariralemey kew wey pegpasayluwey kew ke due igsagsahukul niyu diye te minsan hentew ne duma niyu. Pegpasayluwey kew su impasaylu kew man e te Manama.

14 Labew te langun, keilangan ne egpaheyinaweeey kew su ka geyinawa ka egpakabagkes eyew ware kulang te pegkasabeka niyu.

15 Peugpaa niyu due te pusung niyu ka keupianan ne imbehey ni Kristu, su in-alam kew te Manama eyew egkasabeka kew due te sabeka ne lawa. Ne pasalamati niyu layun ka Manama.

16 Keilangan ne ka lalag ni Kristu, amana egpakapamula diye te pusung niyu. Papanpanuluey kew wey papanpanayey kew duma te langun ne katuenan. Ulahing kew te me salmu wey te me ulahingen te pegdayan te Manama, wey te me ulahingen ne igpanulu kaniyu te Panisingan te Manama duma te pegpasalamat ne egpuun te pusung niyu.

17 Purisu, minsan nekey ka eggimuwen niyu wey ke iglaglag naa, himuwa niyu ka langun pinaahi te ngaran te Magbebaye ne si Hisus, wey pasalamati niyu ka Manama ne Amey pinaahi kandin.

Ka tambag te me pamilya

18 Sikaniyu se me asawa ne me malitan, paruma-ruma kew te me asawa niyu su sika ka eleg ne eggimuwen te me malitan ne migpalintuu te Magbebaye.

19 Sikaniyu se manggiasawe e ne me lukes, keilangan ne eggeyinawaan niyu ka me asawa niyu wey kene niyu baybayari sikandan.

20 Me anak, tumana niyu layun ka amey wey iney niyu su egpakapahale sika te Magbebaye.

21 Me amey, kene niyu peyibelua ka me anak niyu, su kema ke egkaawe ka kabagget dan.

22 Me uripen, te langun ne eggimuwen niyu, tumana niyu ka me ahalen niyu kayi te ampew te tane. Tumana niyu sikandan ne kene ne puun de su egparayan-dayan kew kandan ke egtengteng sikandan kaniyu, ke kene, tumana niyu sikandan ne egpuun te pusung niyu tenged su due pegtahud niyu te Magbebabe.

23 Minsan nekey ka eggimuwen niyu, himuwa niyu sika ne egpuun te pusung niyu iling te ka Magbebabe ka egpamakayen niyu, ne kene de ne me etew kayi te ampew te tane.

24 Uya su nakanengneng kew e ne egpakarawat kew te intahahe te Magbebabe kaniyu isip unag niyu, tenged su ka Magbebabe ne si Kristu ka impamakey niyu.

25 Piru ka minsan hentew ne eggimu te mareet, egsulian sumale te mareet ne hinimuwan din, su ware egdapihan te Manama.

4

1 Me ahalen, keilangan ne meupiya wey eleg ka eggimuwen niyu diye te me uripen niyu, tenged su nakataha kew e ne due degma Ahalen niyu diye te langit.

Ka duma pad ne pegpanulu te migmalintutuu

2 Pabulus kew layun ka eg-ampu. Ne emun ke eg-ampu kew, keilangan ne egbantayan niyu ka me suman-suman niyu ne kene egpakesuwéy, wey pasalamati niyu ka Manama.

3 Iampu key degma nikaniyu, ne ka Manama ka egbehey kanami te kaayunan te pegpangguhud

te lalag din* su eyew igpakapanengneng ney ka neeles ne meyitenged ki Kristu, ne iyan egpuunan te naprisu a kuntee.

4 Ampu kew ne egkaay-ayaran ku sika te pegpanengneng, su keilangan ne eggimuwen ku sika.

5 Upiani niyu ka pegbebasan niyu diye te taliware te kene egmalintutuu, wey palimmakuti niyu ka langun ne kaayunan.

6 Keilangan ne ka peglalag-lalag niyu, layun meupiya wey manedted, eyew egpakataha kew ke egmenuwen niyu te egtabak ka langun ne eg-inse kaniyu.

Ka katammanan ne pegpangemusta

7 Na, meyitenged keddiey kayi, iyan e egpangguhud kaniyu ka pinalangge ku ne suled te pegpalintutuu ne si Tikiku. Matinumanen sikandin ne miggimu wey duma ku te migpamakey te Magbebkiye.

8 Sika ka egpuunan ne igpeenduen ku sikandin te kaniyu eyew egpakataha kew ke namenu key e kayi wey eyew egpakabagget pad sikandin kaniyu.

9 Egdumaan sikandin ni Unisimu, ka matinumanen wey pinalangge ne suled ta wey matigduen ded sikandin te kaniyu. Egpangguhuran kew nikandan meyitenged te langun ne neyitabu kayi.

10 Egpangemusta kaniyu si Aristarku, ka duma ku te pinirisu, wey si Markus ne suled ni Birnabi.

---

* **4:3** Te Grigu: ka eglukat kanami te gumawan para te lalag.   **4:5**
 Ipi 5:16.   **4:7** Him 20:4; 2Tim 4:12.   **4:7** Ipi 6:21-22.   **4:9**
 Pilim 10:12.   **4:10** Him 19:29; 27:2; Pilim 24; Him 12:12,25; 13:13;
 15:37-39.

(Tapey kew e nahuhuri meyitenged kandin, ne emun ke eggendue, alumamaa niyu sikandin.)

11 Egpangemusta degma kaniyu si Hisus ne migngaranan ded degma ki Hustu. Sikandan de iya mule ka tat-tatelu ne me Hudiyu[†] ka nakaapil ne maggimu duma keddiey eyew te pegpang-guhud meyitenged te Peghari te Manama, wey nabagget a nikandan.

12 Egpangemusta degma kaniyu si Ipapras ne matig-duen ded te kaniyu, sabeka sikandin ne uripen ni Kristu. Layun egpakannekal sikandin ka eg-ampu ne eyew egmalig-en wey egmatesan ka pegpalintutuu niyu, wey egtuman kew te langun ne pegbuut te Manama.

13 Su sikeddi mismu ka egpamalehet ne nalasey sikandin para kaniyu wey te seeye se matig-Lawdisya wey Hirapulis.

14 Egpangemusta degma kaniyu si Dimas wey si Lukas ne pinalangge ta ne talagbawi.

15 Ipangemusta a te me suled ta diye te Lawdisya, ki Nimpa, wey te migmalintutuu ne eglibulung diye te baley rin.

16 Emun ke egkapenga te egbasa due te kaniyu ka seini ne sulat, ipabasa niyu degma te migmalintutuu diye te Lawdisya wey basaa niyu degma ka sulat ne igpeendiye te kandan.

17 Kahii niyu si Arkipu ne keilangan ne eg-peimpusan kandin ka himu ne igpeyimu kandin te Magbebaye.

[†] **4:11** Te Grigu: me etew ne tinuli.   **4:12** Kul 1:7; Pilim 23.   **4:14**
2Tim 4:11; Pilim 24; 2Tim 4:10; Pilim 24.   **4:17** Pilim 2.

18 Sikeddiey si Pablu ka mig-uney-uney ne migsulat te seini ne pegpangemusta. Kene niyu kalingawi ne naprisu a.

Ka keupiya wey keyid-u ne egpuun te Manama, egkaangken niyu.

Meupiya ne panugtulen: Bibliya ne Matigsalug NT in Manobo, Matigsalug

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Manobo, Matigsalug

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Manobo, Matigsalug

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

ab5069ba-a7e6-5f52-a27b-d031ad525738